

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia pieniądza, cz. 1 Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Gospodarka i ekonomia w dziejach		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 18GEDS.11KU.01423.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordinator zajęć	Jan Miłosz		
Prowadzący zajęcia	Jan Miłosz		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie studentom wiedzy na temat historii środków płatniczych w starożytności, średniowieczu i w dziejach nowożytnych, a także zależności między prowadzoną polityką monetarną a sytuacją gospodarczą
C2	przekazanie studentom wiedzy na temat różnych rodzajów pieniądza na przestrzeni dziejów, zasad funkcjonowania pieniądza w dziejach, teorii dotyczących pieniądza, kredytu i lichwy
C3	ukazanie studentom zależności między kondycją pieniądza a kondycją handlu i gospodarki (na wybranych przykładach) oraz zasad funkcjonowania systemu kredytowego i bankowego od czasów starożytnych do nowożytności
C4	kształcenie u studentów umiejętności interpretacji zjawisk gospodarczych w oparciu o analizę kondycji pieniężnej
C5	przekazanie studentom wiedzy na temat różnych systemów pieniężnych występujących w starożytności, średniowieczu i czasach nowożytnych

Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie dynamikę procesów gospodarczych zachodzących w dziejach oraz wzajemne powiązania między zjawiskami gospodarczymi a polityką i społeczeństwem	GED_K1_W04	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W2	rozumie genezę i rozwój zjawisk i procesów ekonomicznych dotyczących funkcjonowania pieniądza od czasów starożytnych do nowożytnych	GED_K1_W05	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W3	rozumie zjawiska i procesy pieniężne, posiada wiedzę z zakresu mikro- i makroekonomii	GED_K1_W13	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	samodzielnie zdobywa wiedzę z zakresu historii pieniądza w oparciu o zalecaną literaturę przedmiotu	GED_K1_U01	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U2	samodzielnie poszukuje, gromadzi i interpretuje informacje z zakresu historii pieniądza, wykorzystując w tym celu również zasoby Internetu	GED_K1_U02	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U3	analizuje zjawiska i procesy dotyczące dziejów pieniądza w oparciu o wiedzę z zakresu historii myśli ekonomicznej, historii gospodarczej i teorii ekonomii	GED_K1_U04	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U4	stosuje terminologię dotyczącą historii pieniądza, wykorzystując również słownictwo z zakresu historii myśli ekonomicznej i teorii ekonomii	GED_K1_U07	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	wykazuje się samodzielnością i niezależnością myślenia podczas dyskusji, ustawicznie i samodzielnie rozwija własne zainteresowania związane z zakresem tematycznym przedmiotu	GED_K1_K03, GED_K1_K06	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Funkcje i rodzaje pieniądza na przestrzeni dziejów.	W1, W2, U1, U2, U4, K1	Ćwiczenia
2.	Doświadczenia starożytnego Wschodu.	W1, W2, U1, U2, U4, K1	Ćwiczenia
3.	Pieniądz w starożytnej Grecji i Rzymie.	W1, W2, U1, U2, U4, K1	Ćwiczenia
4.	Ewolucja pieniądza w średniowieczu.	W1, W2, W3, U1, U2, U4, K1	Ćwiczenia
5.	Rozbudowa instytucji kredytowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
6.	Pieniądz w średniowiecznej Polsce.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
7.	Potęga i upadek finansowy Hiszpanii Habsburgów.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
8.	Fuggerowie - bankierzy Europy.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
9.	Giełdy i operacje finansowe od Antwerpii po Londyn.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
10.	John Law i bankructwo Francji.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
11.	Pieniądz rewolucyjny w Ameryce - dolar kontynentalny.	W1, W2, U1, U2, U4, K1	Ćwiczenia
12.	Pieniądz w Królestwie Polskim 1815-1832.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
13.	Unie monetarne.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
14.	Nowożytna myśl ekonomiczna o pieniądzu.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Przedstawienie przygotowanej prezentacji multimedialnej na zajęciach. Aktywny udział w zajęciach (element dodatkowy).</p> <p>Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90%</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80%</p> <p>dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70%</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60%</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50%</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Bratkowski S., Nieco inna historia cywilizacji: dzieje banków, bankierów i obrotu pieniężnego, Warszawa 2003.
2. Cameron R., Historia gospodarcza świata, tłum. H. Lisicka-Michalska, M. Kluźniak, Warszawa 1996 (lub inne wydania).
3. Dylewski A., Historia pieniądza na ziemiach polskich, Warszawa 2011.
4. Jeziński A., Leszczyńska C., Historia gospodarcza Polski, Warszawa 1999.
5. Landes D.S., Bogactwo i nędza narodów: dlaczego jedni są tak bogaci, a inni tak ubodzy, tłum. H. Jankowska, Warszawa 2000 (lub inne wydania).
6. Morawski W., Zarys powszechnej historii pieniądza i bankowości, Warszawa 2002.
7. Sedillot R., Moralna i niemoralna historia pieniądza, tłum. K. Szeżyńska-Maćkowiak, Warszawa 2002 (lub inne wydania).

Dodatkowa

1. Cieplewski J., Kostrowicka I., Landau Z., Tomaszewski J., Historia gospodarcza świata XIX i XX wieku, Warszawa 1971.
2. Kaliński J., Historia gospodarcza XIX i XX w., Warszawa 2008.
3. Niczyporuk P., Bankierzy i operacje bankowe w starożytnym Rzymie, Białystok 2013.
4. Le Goff J., Średniowiecze i pieniądze: esej z antropologii historycznej, tłum. B. Baran, Warszawa 2011.
5. Morawski W., Kronika kryzysów gospodarczych, Warszawa 2003.
6. Filipow K., Pieniądz „nowej Polski” księdza Piotra Ściegiennego. Rewolucje a pieniąż w XVIII i XIX wieku, „Białostockie teki historyczne” 2, 2013, s. 83-94.
7. Kąkol M.K., Historyczne doświadczenia w tworzeniu unii walutowych, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” 38, 2004, s. 177-190.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90

Liczba punktów ECTS	ECTS 3
----------------------------	------------------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GED_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pielęgnowania i popularyzacji dziedzictwa historycznego, gospodarczego i kulturalnego
GED_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się przedsiębiorczością w podejmowaniu działań profesjonalnych samodzielnie i zespołowo
GED_K1_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać umiejętności badawcze oraz planować i realizować proces uczenia się przez całe życie
GED_K1_U02	Absolwent/ka potrafi poszukiwać, gromadzić, analizować i wykorzystywać różnego rodzaju źródła i pochodzące z nich informacje historyczne i współczesne, stosując wybrane metody i narzędzia z zakresu badań historycznych i ekonomicznych
GED_K1_U04	Absolwent/ka potrafi analizować i interpretować zjawiska i procesy gospodarcze z zastosowaniem wiedzy z zakresu historii gospodarczej, teorii ekonomicznych i prawnych podstaw gospodarowania
GED_K1_U07	Absolwent/ka potrafi objaśniać i poprawnie stosować podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla nauk historycznych oraz ekonomicznych
GED_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy gospodarcze w dziejach, ich skutki, wzajemne zależności oraz uwarunkowania polityczne, społeczne, kulturowe, środowiskowe i instytucjonalne w wymiarze lokalnym, europejskim i światowym
GED_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie genezę i rozwój poglądów ekonomicznych na przestrzeni dziejów oraz ich wpływ na przebieg procesów gospodarczych i społecznych
GED_K1_W13	Absolwent/ka zna i rozumie zasady funkcjonowania gospodarki w oparciu o wiedzę z zakresu mikroekonomii i makroekonomii